

SAEIMAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS KOMISIJAS
SĒDE

**PAR LATVIJAS NACIONĀLO
ENERĢĒTIKAS UN
KLIMATA PLĀNU
2021. - 2030.GADAM**

KLIMATA UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA

RĪGA | 14.06.2023.

VALSTS MĒRĶU STATUSS

Sākotnējie mērķi 2030. gadam

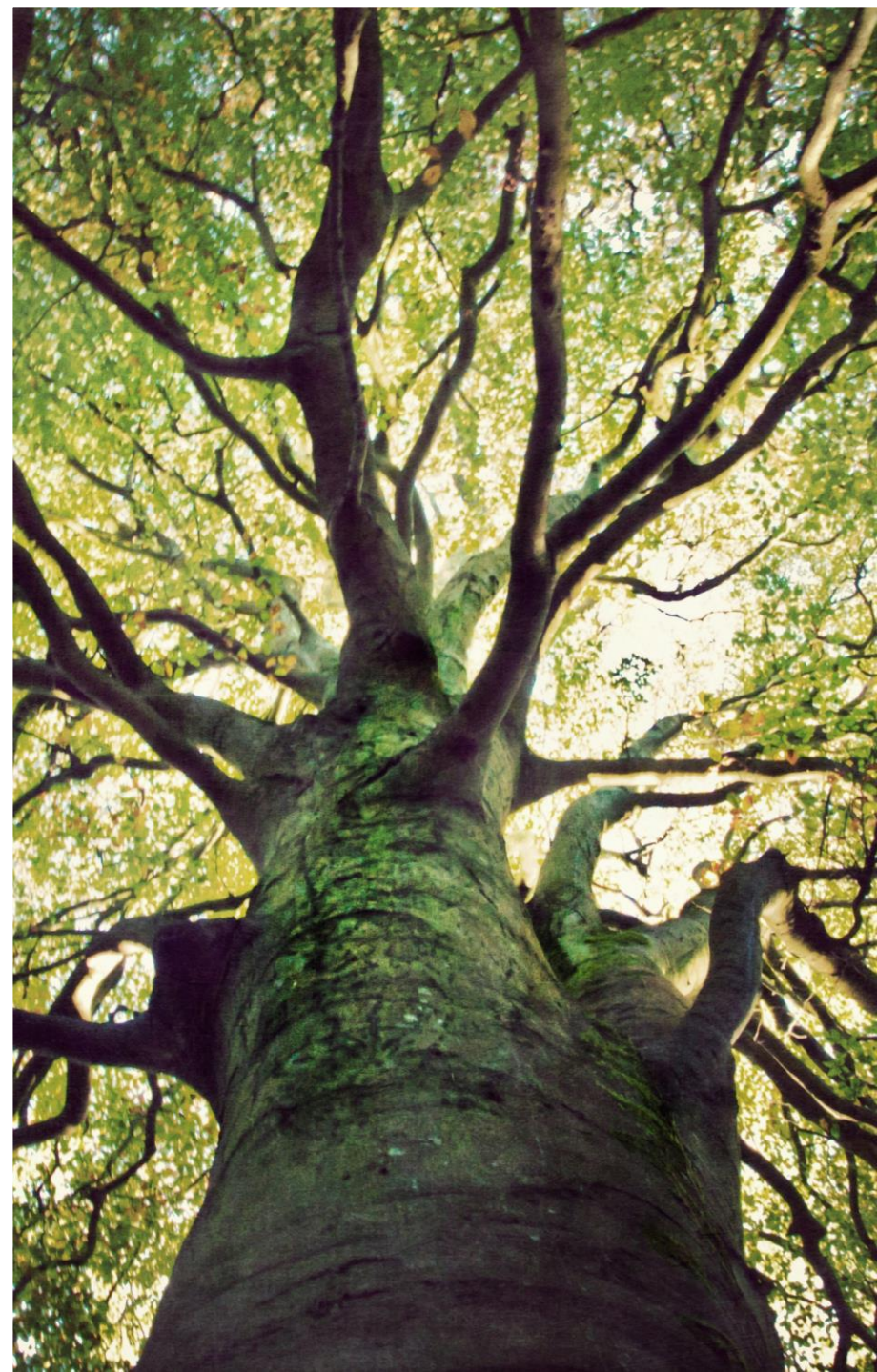
uz kuriem balstīts NEKP

FIT FOR 55 mērķi 2030. gadam

*Noris diskusijas, bet jāņem vērā pārskatot NEKP
SEG apstiprināti, AER – iespējams nākamnedēļ
apstiprināti*

RePOWER mērķi 2030. gadam

*Noris diskusijas, bet varētu nebūt jāņem vērā šoreiz
pārskatot NEKP*

KAS IR JAUNIE MĒRĶI?

NEKP IETVERTIE MĒRĶI | JAUNIE 2030 MĒRĶI

SEG samazinājums pret 2005.g.

Ne-ETS SEG emisijas pret 2005.g.

~~P_{NEKP} -6%~~

F_{FF55} - 17%

ZIZIMM

~~P_{NEKP} neitrāls~~

F_{FF55} - 0.6 mil.t.'

AER īpatsvars

AER % gala patēriņā

P_{NEKP} 50 %

F_{FF55} 62 %

Elektroenerģija

P : >60% | F : 70%

Siltumapgāde

P : >57.6% | F : 67%

Transportā

P : >7% | F : 29%

Ēkās

P : - | F : 68%

Rūpniecībā & IKT

P : - | F : 73%

Energoefektivitāte

Primārās enerģijas patēriņš

P_{NEKP} 45.8 TWh

F_{FF55} 45.4 TWh

Kumulatīvie ietaupījumi

P_{NEKP} 20.4 TWh

F_{FF55} 29.5 TWh

Jauni uzdevumi

Publiskā sektora enerģijas patēriņš

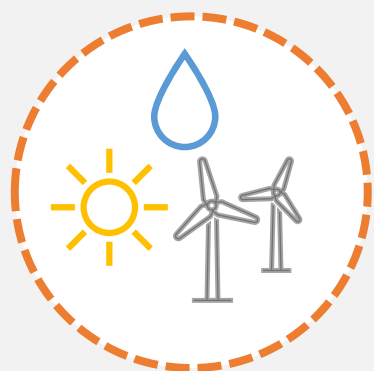
P_{NEKP} -

P_{FF55} - 1.9% ik gadu

*Galveno darbības rādītāju izlase

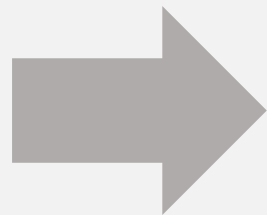
VIRZĪBA UZ KLIMATNEITRALITĀTI

MĒRĶI 2030

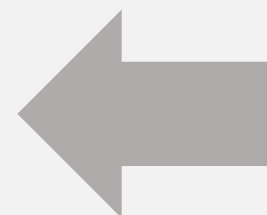

**AER MĒRĶA ĪPATSVARŠ
GALAPATĒRIŅĀ**

F_{FF55} 58-62%*

**SEG SAMAZINĀJUMA
MĒRĶI**

**ENERGOEFEKTIVITĀTES
KUM.IETAUPIJUMU MĒRĶIS**

F_{FF55} 26.3 TWh*

**ETS EMISIJAS
(NAV DV MĒRĶU)**

**P_{FF55} -62%
PRET 2005.G.**

**NE-ETS* EMISIJAS
(DV MĒRĶI, BET NOZARU DALĪJUMU
IZVĒLAS DV)**

**P_{FF55} -17%
PRET 2005. G.**

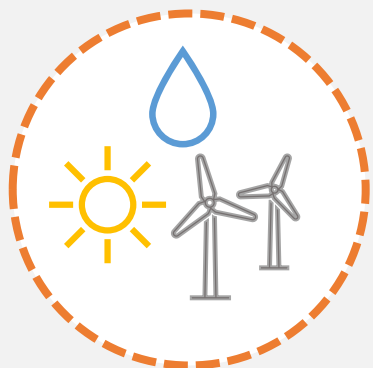

**ZIZIMM
(DV MĒRĶI)
PIESAISTE**

P_{FF55} -0.644 mil.t.CO₂ ekv

**Mazā enerģētika, mazā rūpniecība, transports, lauksaimniecība, atkritumu apsaimniekošanas sektors.*

KO NOZĪMĒ MĒRĶU NEIZPILDE?

AER MĒRĶA ĪPATSVARŠ GALAPATĒRIŅĀ

Potenciāla tiesvedība no
ES.

SEG SAMAZINĀJUMA MĒRĶI

Līdz mērķu izpildei, jāturpina
iegādāties emisiju kvotas.
Valstu emisiju kvotu cenu nosaka tirgus.*

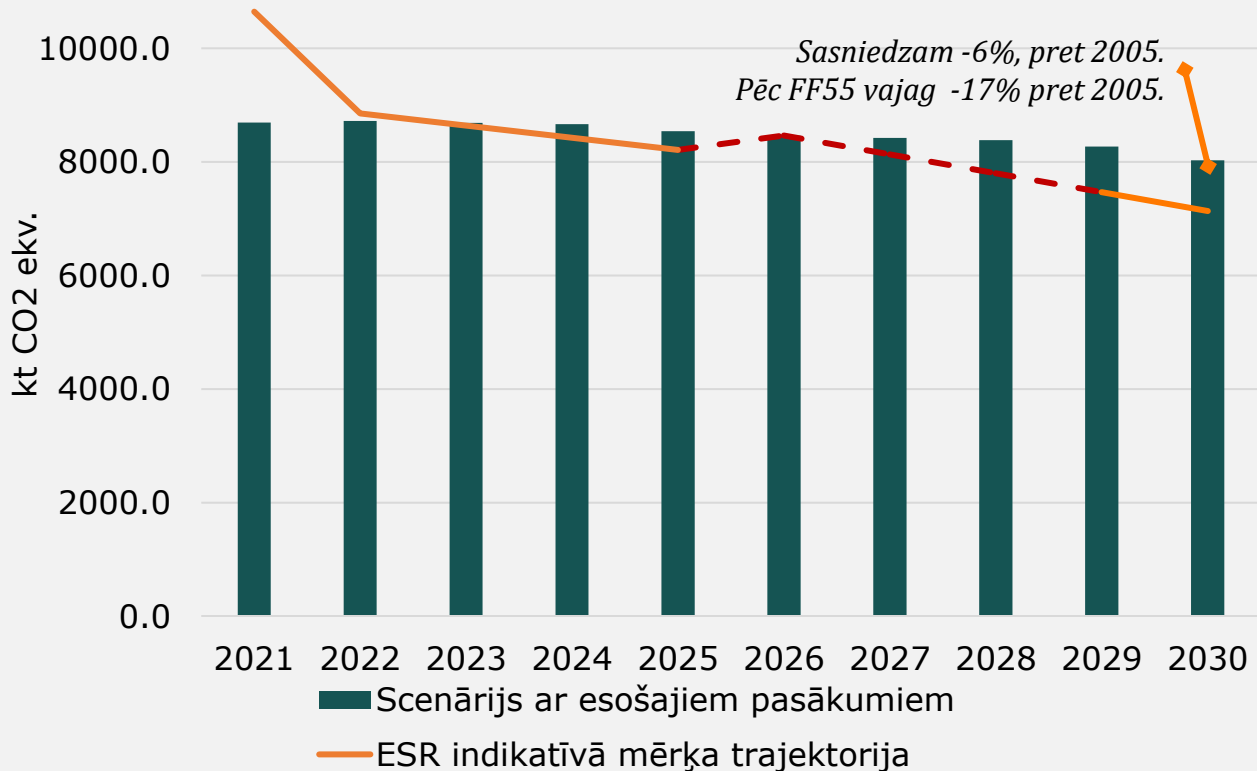
ENERGOEFEKTIVĪTĀTES KUM.IETAUPIJUMU MĒRĶIS

Potenciāla tiesvedība no
ES.

*Iepriekšējā periodā neizpildīja 2 valstis, cena bija 0.5-1 EUR/ t CO₂ t. Attiecībā par 2030. gadu EK aplēse ir, ka neizpildes būs 13: BE, DK, DE, EE, IE, FR, CY, LV, LT, NL, AU, FI, MT. Precīza cena šobrīd nav zināma. Kā references cena tiek izmantoti 55 EUR/tCO₂

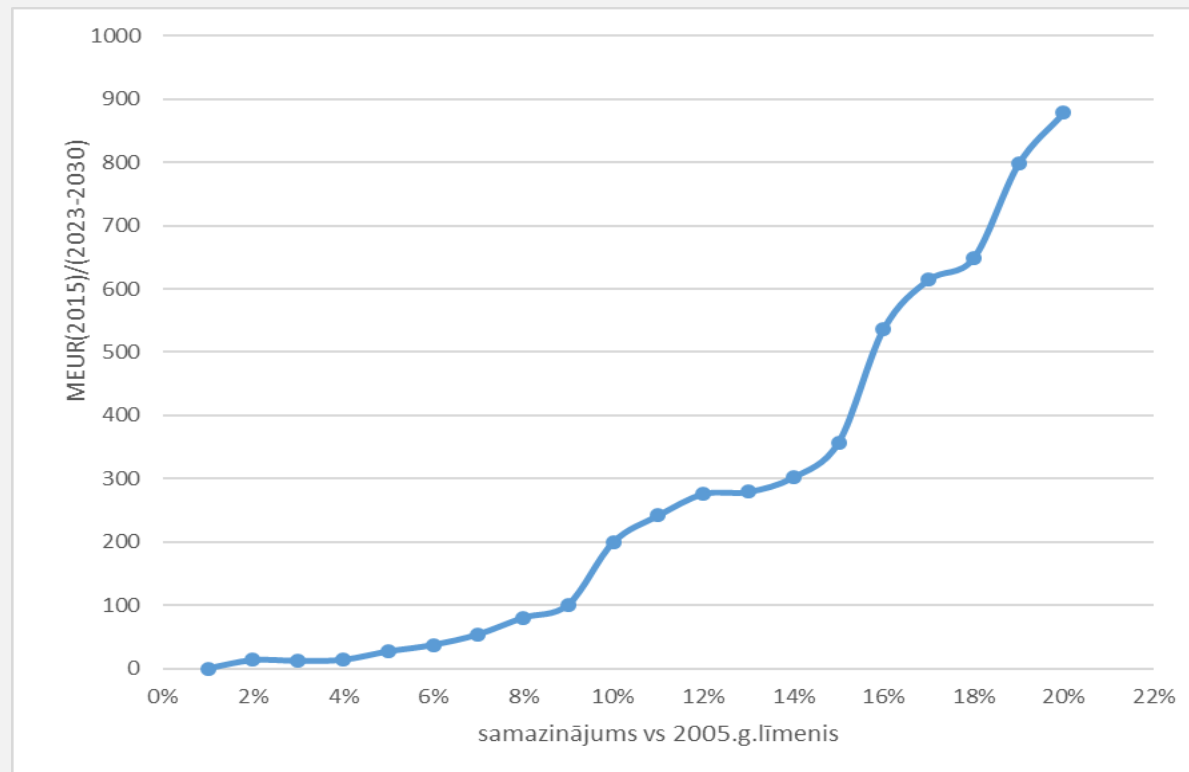
KĀ MUMS SOKAS AR SEG SAMAZINĀJUMIEM NE-ETS SEGMENTĀ?

Jaunie mērķi bez papildu pasākumiem nav sasniedzami

Avots: 2023. gada ziņojums par politikām, pasākumiem un SEG prognozēm un Indikatīvie Saistību izpildes regulas ikgadēji noteiktie emisiju sadales apjomi (EK un LVĢMC sākotnējie aprēķini).

SEG emisiju samazinājuma papildus izmaksas laika posmam no 2023. – 2030.g.

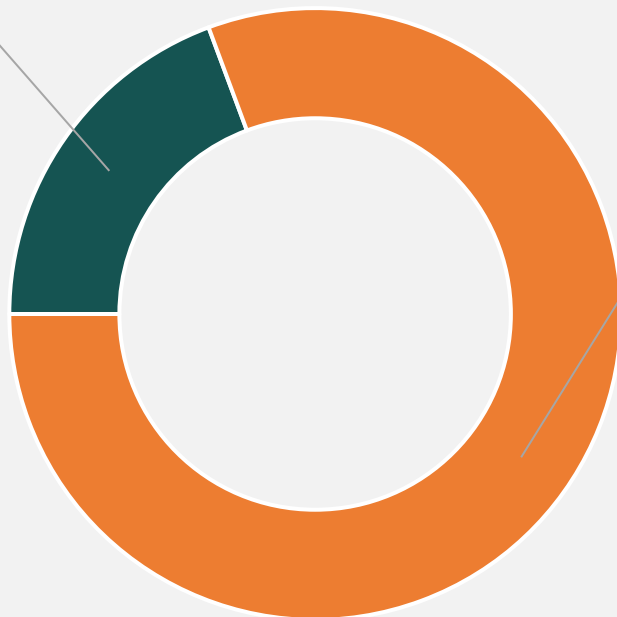

Avots: Fizikālās enerģētikas institūts, pētījums "Latvijas tautsaimniecības attīstības scenāriju izstrāde un to īstenošanas sociālekonomiskais novērtējums:

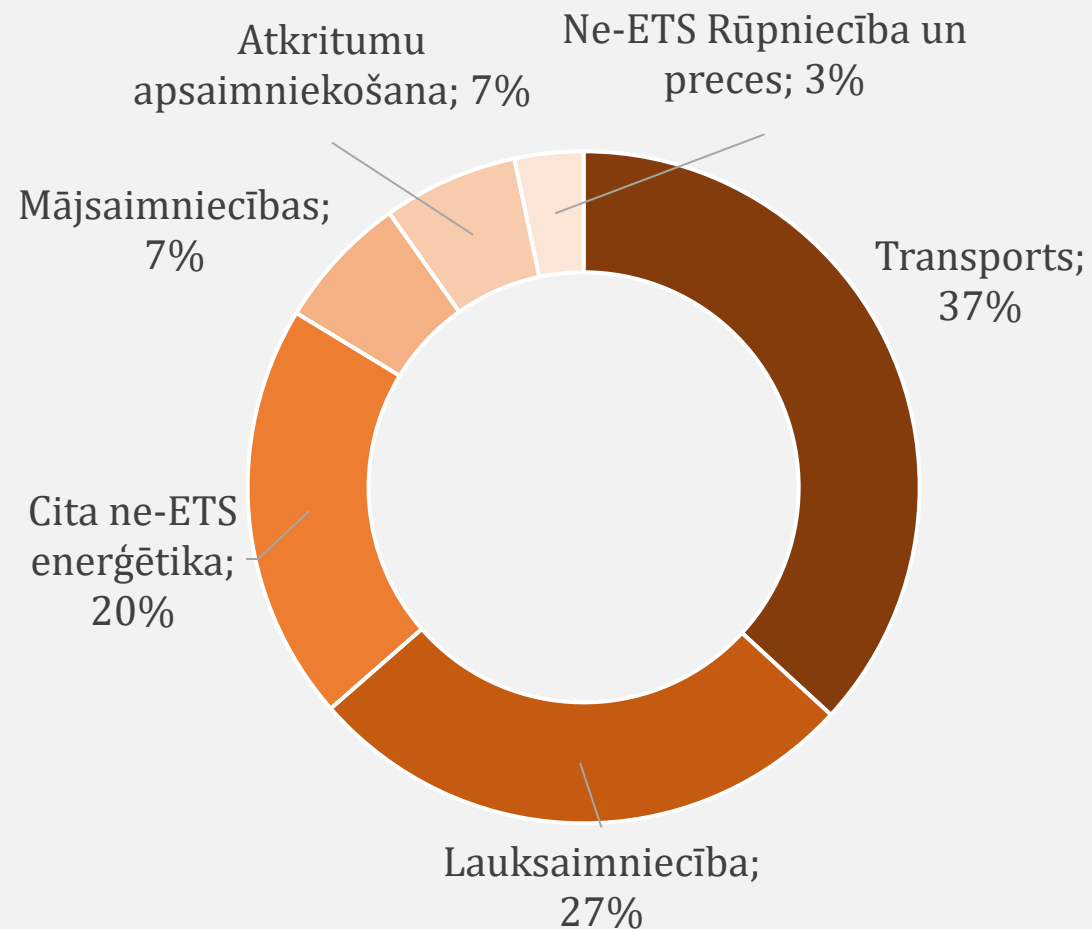
http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/Tautsaimnieciba_SEG_2021_PETIJUMS.pdf

KAS VEIDO KLIMATAM NEDRAUDZĪGĀS SEG EMISIJAS?

ETS
19%

81%
ne-ETS

NEKP ATJAUNOŠANA

KOPĪGS DARBS

MĒRĶU NOTEIKŠANA

SEG mērķi apstiprināti
LV noteikts -17%
(nevis -24%)

AER mērķi saseti ar RED3,
tos bloķē FR.
Aktuālajā redakcijā daudzos
punktos panākts LV labvēlīgs
kompromiss.

PASĀKUMI UN MODELĒŠANA

ZIZIMM
Pasākumu saraksts un
modelēšana. Pasākumu
sākotnējais saraksts, sākas
diskusijas par praktiskām
iespējām.

SEG/ AER mērķi
Modelēšanu kavē
nepietiekams pasākumu
skaits no atbildīgajām
ministrijām un rezultatīvo
rādītāju trūkums. Sarežģītas
diskusijas (VSV, bilaterālas).

PLĀNA PRECIZĒŠANA

KEM, EM, IZM
Dokumenta konsolidācija,
vienkāršošana.

**NEKP sasaiste ar
enerģētikas un klimata
ceļakartēm**

Klimata un enerģētikas ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

SAEIMAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS KOMISIJAS
SĒDE

**PAR JAUDAS
REZERVĀCIJU PĒC JAUDAS
REZERVĀCIJAS MAKSAS IEVIEŠANAS
TĪKLU OPTIMIZĀCIJAS NĀKAMIE
SOĻI**

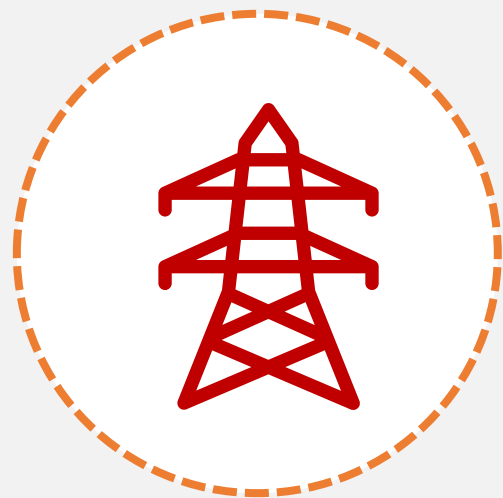
KLIMATA UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA

RĪGA | 14.06.2023.

ENERĢĒTIKAS SEKTORS PAMATNOSTĀDNES

**ENERĢĒTISKĀ
NEATKARĪBA UN
EKSPORTS**

**EFEKTĪVA TĪKLA
IZMANTOŠANA**

**TIRGUS EKONOMIKA
UN CENU SIGNĀLI**

ENERĢĒTIKA LATVIJĀ

ELEKTROENERĢIJA

Sinhronizācija ar Kontinentālās Eiropas tīklu

Sadarbība ar Baltijas valstīm un Vāciju, Baltijas – Centrāleiropas jūras kabeļa izveidē

Rezervju tirgu integrācija

Rezervju tirgu attīstība un integrācijas vienotajos ES rezervju tirgos

ELWIND

LV-EE jūras kabelis - Baltijas atkrastes vēja parku infrastruktūras mugurkauls

Baltic Wind Connector

Sadarbība ar Baltijas valstīm un Vāciju, Baltijas – Centrāleiropas jūras kabeļa izveidē

LASGO

Sadarbība ar Zviedriju, Latvijas-Zviedrijas jūras kabeļa izveidē.

CIEŠĀKA
SADARBĪBA AR
ES

EFEKTĪVA
KOPĪGO
RESURSU
LIETOŠANA

AKTĪVO
LIETOTĀJU
STIPRINĀŠANA

Publisko zemju un jūras teritoriju atvēršana

Regulējums dos iespēju izmantot publiskās zemes/ jūras resursus izmantošanai elektroenerģijas ražošanai.

Tīkla jaudu rezervācijas optimizācija

Regulējums dos iespēju izmantot kombinēt dažāda ražošanas profila enerģijas avotus.

Ieguldījums reģionu attīstībā

Regulējums nosaka minimālo summu, kuru attīstītājs ik gadu novirza pašvaldībām/ valstij, kā arī nosaka pašvaldību lomu bezsaimnieka infrastruktūras uzturēšanā.

Sistēmas pakalpojumu pielāgošana

Pakāpeniski tarifu un sistēmas attīstības pieejas pielāgošana pārejai no importētājvalsts uz eksportētājvalsti.

Mērķēts atbalsts

Automatizēta sistēma atbalsta piešķiršanai augstu cenu gadījumā

Neto norēķinu sistēma

Neto uzskaites sistēmas nomaina ar neto norēķinu sistēmu

Energokopienas

Regulējums energokopienas lomas stiprināšanai esošajā tirgus satvarā

Pieprasījuma reakcija

Regulējuma attīstība pilnīgākais pieprasījuma reakcijas iekļaušanai tirgos.

JAUDAS REZERVĀCIJAS MAKSA REZULTĀTS AST

Rezervētās jaudas
31.03.2023.

6,1 GW

Rezervētās jaudas
01.04.2023.

-40%

3,8 GW

Rezervētās jaudas
05.06.2023.

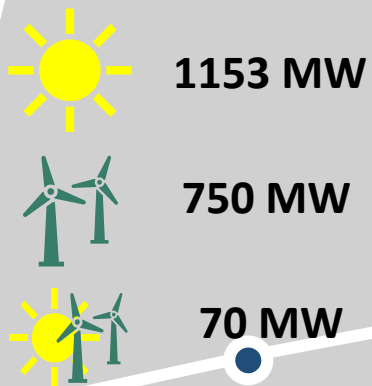
6,1 GW

*Pirms regulējuma
līmenis*

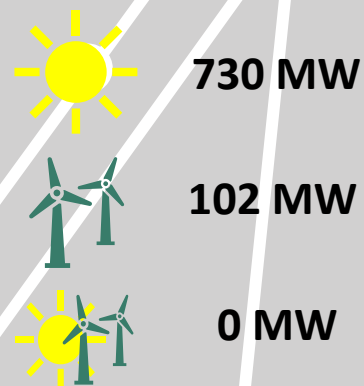
**ST – 31.03.2023. rezervētas 0.83 GW, 01.04.2023. rezervēts 0,52 GW (37% samazinājums)*

REZERVĒTĀS JAUDAS PĒC 1.04.2023.

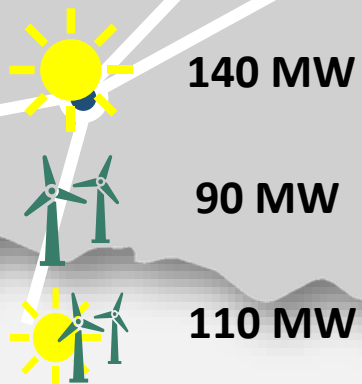
Kurzeme: **1973** MW, t.sk.:

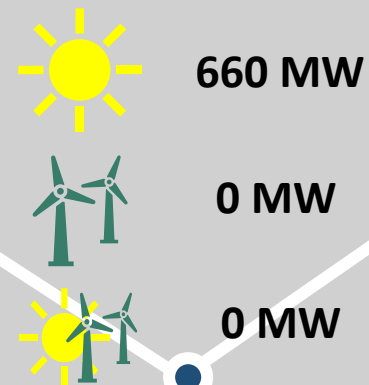
Vidzeme: **832** MW, t.sk.:

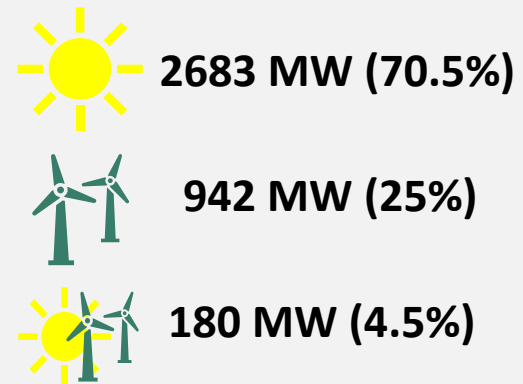
Zemgale: **340** MW, t.sk.:

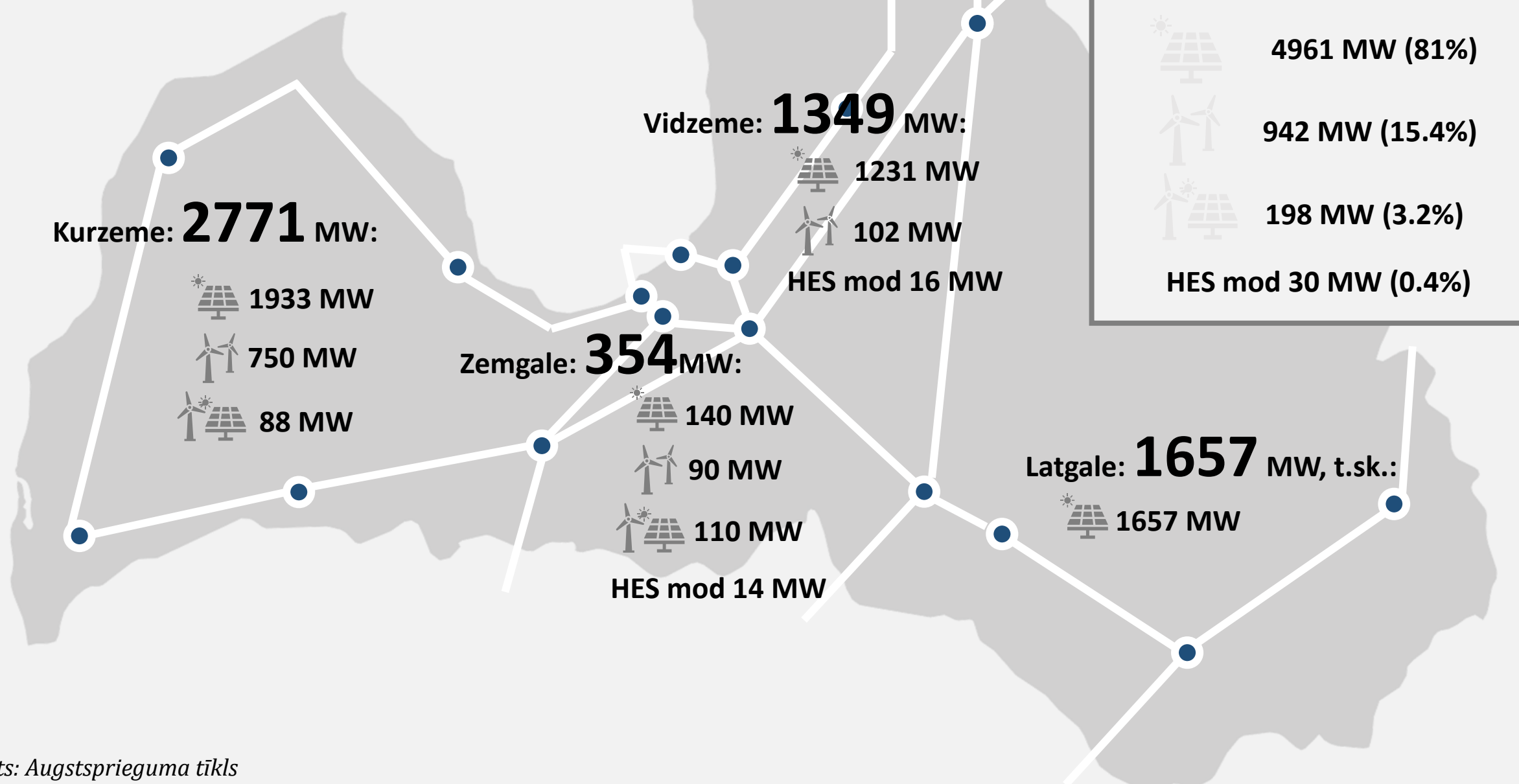
Latgale: **660** MW, t.sk.:

Kopā: **3805** MW, t.sk.

REZERVĒTĀS JAUDAS UZ 05.06.2023.

NĀKAMIE SOĻI

**JAUNI
STARPSAVIENOJUMI**

**ESOŠĀS
INFRASTRUKTŪRAS
EFEKTĪVĀKA
IZMANTOŠANA**

**IEKŠĒJĀ TĪKLA
ATTĪSTĪBA**

STARPSAVIENOJUMI

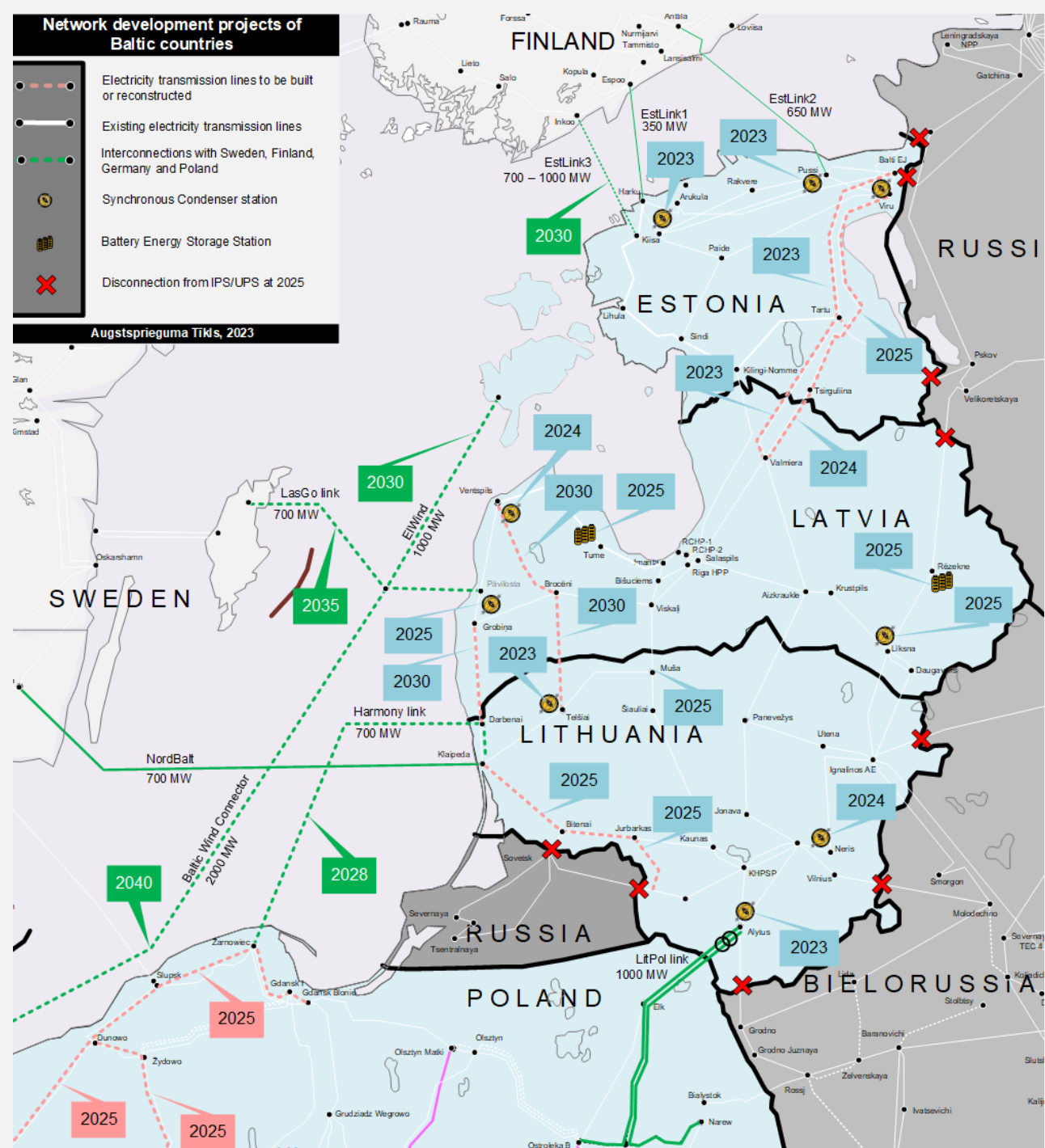
Esošie:

- *LitPol Link (AC): 1000 MW*
- *NordBalt (DC): 700 MW*
- *Estlink 1 (DC): 350 MW*
- *Estlink 2 (DC): 650 MW*

Procesā:

- *LV-PL: Harmony Link, 700 MW*
- *LV-EE: Elwind, 1000 MW*
- *EE-FI: Estlink 3, 700-1000 MW*
- *LV-SE: LaSGo Link, 700 MW*
- *EE-GE: Baltic Wind Connector, TBD (2000 MW)*

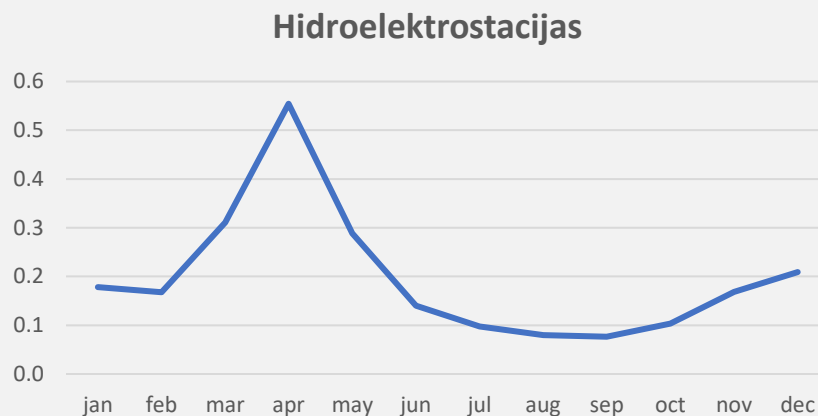
Avots: Augstsprieguma tīkls

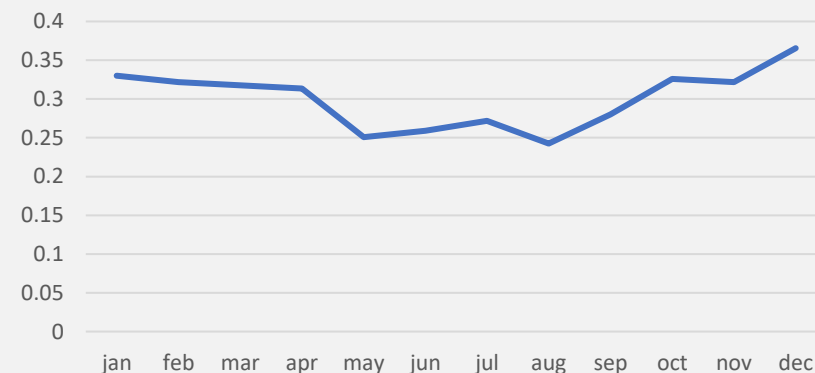
TĪKLA EFEKTĪVĀKA IZMANTOŠANA NEMOT VĒRĀ RAŽOŠANAS PROFILUS

**Plānotas
regulējuma
izmaiņas!**

Pavasara pali

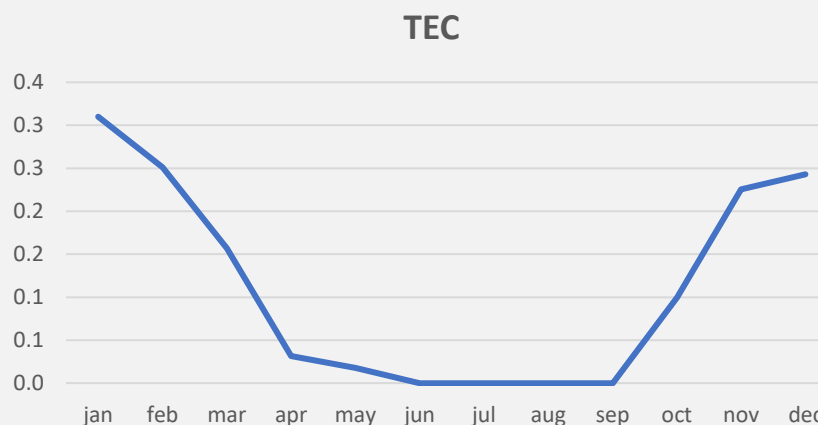

Vēja elektrostacijas

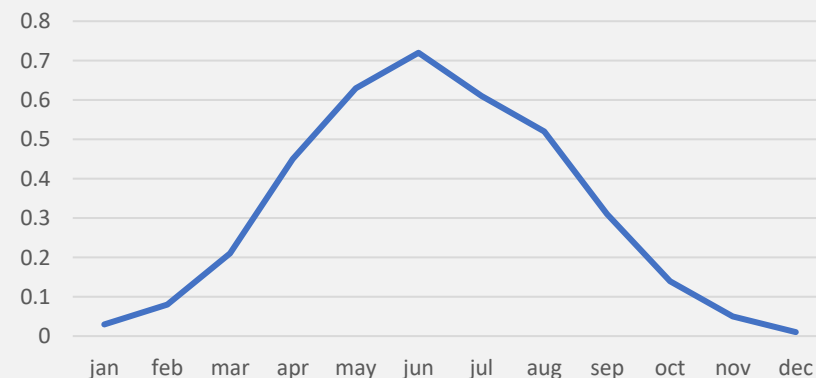

*Ražo visu gadu,
vasarā mazāk*

*Kontrolējams,
vasarā
nekonkurētspējīgs*

Saules elektrostacijas

*Ražo visvairāk
pavasara beigās,
vasara sākumā*

Klimata un enerģētikas ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

